

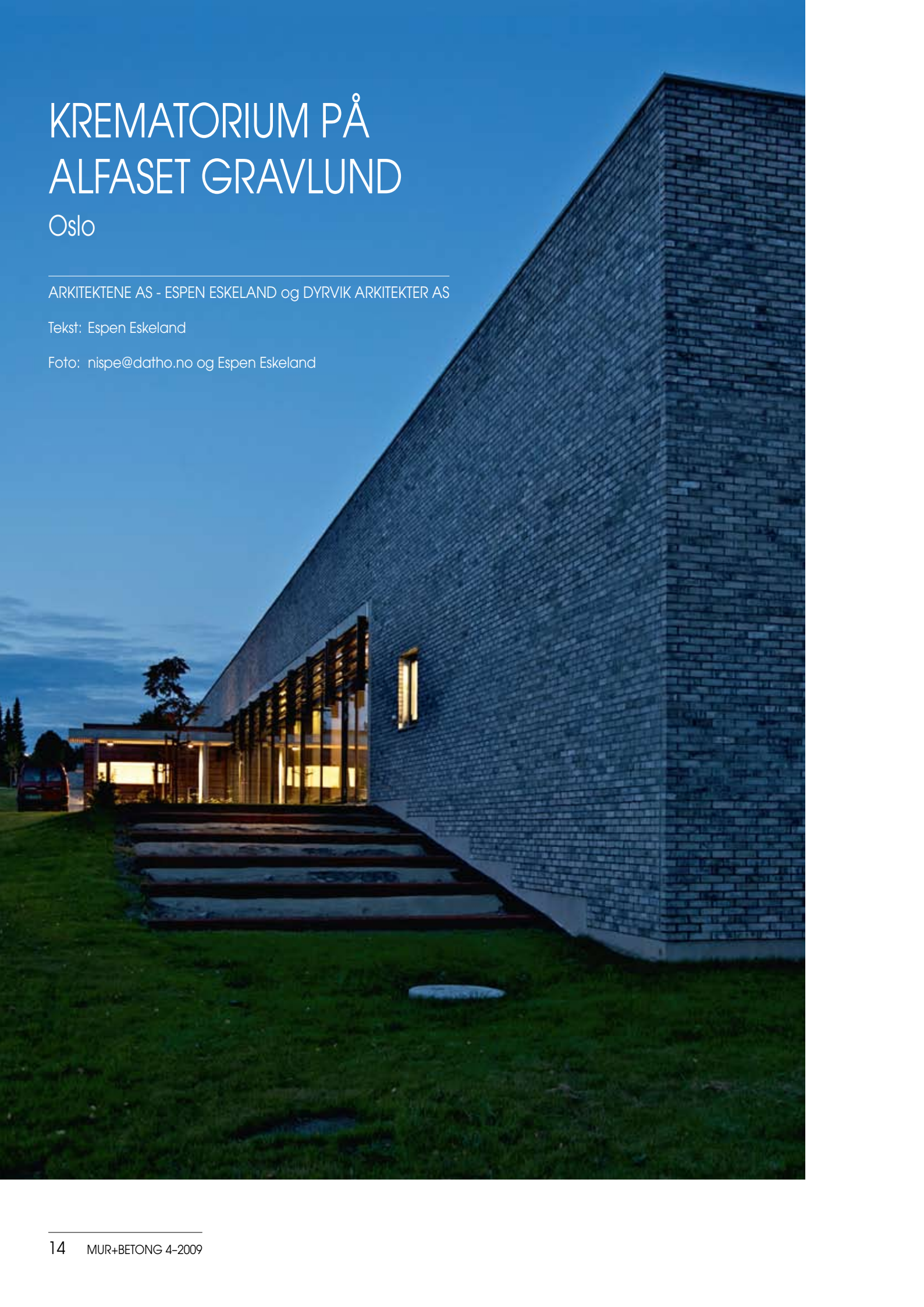
KREMATORIUM PÅ ALFASET GRAVLUND

Oslo

ARKITEKTENE AS - ESPEN ESKELAND og DYRVIK ARKITEKTER AS

Tekst: Espen Eskeland

Foto: nispe@datho.no og Espen Eskeland





Krematoriet skyter ut av terrenget som en beskyttende mur mot trafikken utenfor



Mottaket for fulgte bårer vender mot adkomstplassen og gravkapellet

Et krematorium er i sitt utgangspunkt et prosessanlegg med sine særlige krav til teknikk, rom og logistikk. Men anlegget må samtidig ivareta de ansattes, pårørendes og omgivelsenes ikke-materielle behov i de forskjellige stadier av prosessen.

Alfaset krematorium ble åpnet sommeren 2009. Anlegget er med sine fire ovner ett av nordens største og mest moderne krematorier.

Bygningen er åpen og utadvendt. Åpenheten er uvanlig, men vesentlig både for de ansattes opplevelse av sitt arbeid og for samfunnets holdning til kremasjon som begravelserform.

Beliggenhet

Det nye krematoriet ligger på Alfaset gravlund på Furuset, nær det eksisterende gravkapellet. Anlegget er lett tilgjengelig fra hovedveinettet, men skjermes mot trafikken av voller og vegetasjon.

Tomten faller mot sørvest. Krematoriet skyter ut av terrenget og danner en langstrakt skjerm mellom Nedre



Ovnsrommet vender mot gravlunden og er åpent for forbipasserende

www.arkitekteneas.no

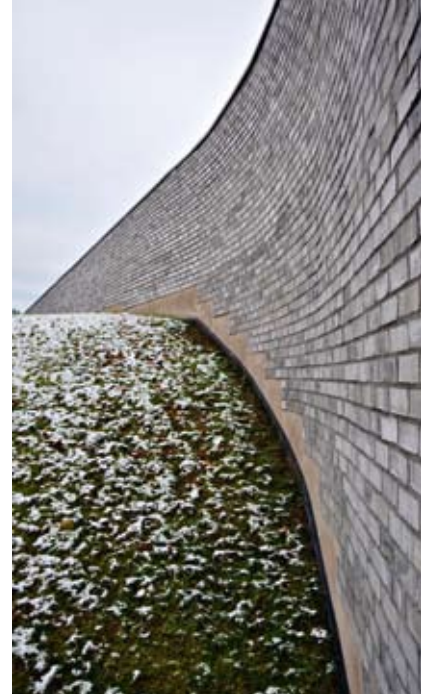
arkitektene as - espen eskeland har siden 1977 planlagt og gjennomført prosjekter med et samlet areal på mer enn 500 000 kvm. Våre viktigste arbeidsoppgaver er nybygg for private og offentlige oppdragsgivere og rehabilitering og utvikling av eksisterende eiendommer. Vi har en særlig kompetanse innen krematorier og krematorieteknikk og prosjekterer slike anlegg over hele landet. Vi bruker vår kunnskap og erfaring til å forme tjenlige bygg for våre oppdragsgivere. Våre prosjekter skal være økonomisk og miljømessig bærekraftige og uttrykt i et varig moderne formspråk.

www.dyrvik.no

Dyrvik Arkitekter AS, etablert 1998, har i dag 30 ansatte. Kontoret har som målsetting å være en kunnskapsbedrift med høye krav til kvalitet, kompetanse, samarbeid- og gjennomføringsevne. Våre arbeider tar utgangspunkt i stedets og oppgavens potensial i samspill med det spesifikke program. Vi legger stor vekt på arkitektonisk kvalitet, funksjonell holdbarhet og en forutsigbar økonomi. Kontoret har et bredt faglig register og har spesiell kompetanse innen prosjektering og gjennomføring av kulturbygg, skoler, boliger, næringsbygg og planarbeid.

Parkeringsplassene er opparbeidet med armert gress. Takflaten i sedum oppleves som en grønn forlengelse av parkeringsarealet





Kalbakkvei og gravlunden. Mellom kapellet og krematoriet oppstår et plassrom for besøkende og for pårørende som følger båren til krematoriet. Mottak av ikke fulgte bårer og en driftsgård er lagt til den motstående siden av krematoriet.

Parkeringsplasser for besøkende ligger på terreng ved innkjøringen fra Nedre Kalbakkvei og fremtrer som en forlengelse av den fremskytende bygningskroppen.

Adresse:	Nedre Kalbakkvei 99 i Oslo
Byggherre:	Oslo kommune, Gravferdsetaten
Arkitekter:	arkitektene as – arkitekt mnal npa Espen Eskeland Dyrvik Arkitekter AS Grindaker Landskapsarkitekter AS
RIB:	Multiconsult AS
Entreprenør:	Tronrud Entreprenør AS
Entreprenør:	murarbeider: Mjøndalen mur og puss AS betongarbeider: Tronrud Entreprenør AS
Leverandør:	betongelementer: Spenncon
Byggeår:	2008–2009
Areal:	BRA 2.020 m ²
Byggekostnad:	ca kr 130mill inkl MVA

Konstruksjon:	stål og prefabrikkert betong
Materialer:	fasader i Petersen tegl D91



Ovnsrommets vinduer mot gravlunden lar krematørene ta del i døgnet og årstidenes gang. Forbipasserende på gravlunden har fritt innsyn til virksomheten.

Organisering, planer

Planløsningen bygger på bårens og urnens vei fra nord til syd. Anlegget har to hovedakser: Bårene følger en østlig akse fra mottak for ikke fulgte kister gjennom kjølerommene til ovnsrommet. Administrasjon og bifunksjoner ligger langs den vestlige akse. Askeberedning, lagring og ekspedering av urner er samlet syd for ovnsrommet.

Ovnsrommet er inntil fem meter høyt og har vinduer til gulv mot gravlunden. Rommet er lyst og lar krematørene ta del i døgnet og årstidenes gang. Forbipasserende på gravlunden har fritt innsyn til virksomheten i ovnsrommet. De første månedenes drift har vist at løsningen oppleves som positiv både blant krematoriets ansatte og blant publikum.

Stadig flere pårørende ønsker å overvære innsettingen av båren i ovnen. I Alfaset krematorium har de innsyn til ovnsrommet fra et eget observasjonsrom utenfor innsettings-



Båremottaket for fulgte bårer. Foto EE

siden av de to vestligste ovnene. Rommet er tilgjengelig fra resepsjonen eller gjennom en separat adkomst direkte utenfra.

Planen er åpen. Pårørende kan likevel skjermes innenfor klart avgrensede arealer nordvest i anlegget og inntil ovnsrommet. Krematoriet inneholder ingen større seremonirom. Mottaket for fulgte bårer er likevel lagt til rette for pårørendes avskjed med avdøde og for eventuelle senere syninger.

Alle rent tekniske rom er samlet i en delvis utgravet, fire meter høy kjeller.

Materialer og konstruksjoner

Krematoriet består av en strengt rektangulær hovedkropp som skyter ut av/vokser opp av terrenget og mindre volumer som lener seg mot hovedkroppen. De mindre volumene inneholder bifunksjoner og bidrar til å formidle en overgang mellom hovedkroppen og det nærliggende gravkapellet.

Hovedkroppen har bærekonstruksjoner i stål og betong. Fasadene, som er forblendet med dobbeltbrent teglsten, forlenges mot nord i forstøttingsmurer i terrenget. Murverket spiller i ulike gråsjatteringer som gir assosiasjoner i retning av natursten. Gråtonene og strukturen henger også sammen med kapellets overflater i slemmet tegl.

Takflaten på hovedkroppen er beplantet med en blanding av sedum og gress. Flaten oppleves som en videreføring av de omkringliggende plenene.

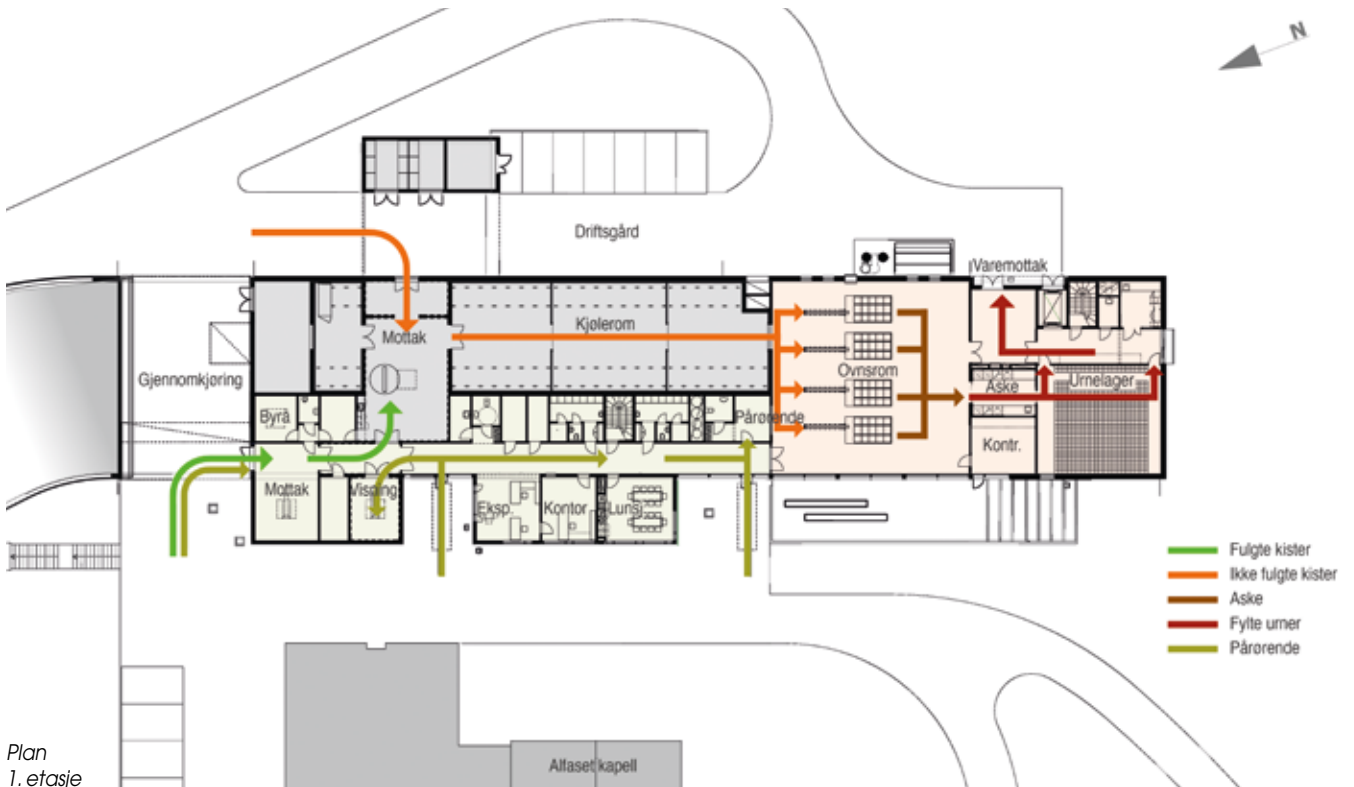
De mindre volumene langs vestfasaden i isolert bindingsverk har



Trappeanlegget fra parkeringsplassene



Balkongen i sydfasaden



Plan
1. etasje

liggende kledning i stangfalset, forpatinert kobber. Takene er lette konstruksjoner med fall mot innvendige nedløp.

Gulv i øvnsrom, korridor og alle rom for pårørende og besøkende er belagt med 300x300 mm sintret flis. Vegger og himlinger i de samme rommene

har bjerkefinerte, akustisk regulerende himlinger. Øvrige rom har epoxy- og vinylbelegg, malte vegger og systemhimlinger i T-profiler.